

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 02.05.2019
Sayı: 985

11642

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuoyuna yansıyan bir haberde Dışişleri Bakanlığımızın “18 Mart 2019’da Birleşmiş Milletlere gönderdiği Resmi Mektupta, Girit güneyi Türk Kıta Sahanlığında petrol aramak için Yunanistan ile anlaşma imzalayan Amerikan Exxon Mobil ve ortağı Qatar Petroleum şirketlerinin önünü açmak için gayrimeşru bir düzenleme yaptığı” ve bu düzenleme ile “1923 Lozan Antlaşması’na göre Türkiye’ye ait olan 92 bin kilometrekarelik Türk Kıta Sahanlığı (Petrol ve Doğalgaz Havzası) ve 5 Türk Adası resmen Yunanistan’a terk edildiği” belirtilmektedir.

1. Balkan savaşı sonrasında 30 Mayıs 1913’te imzalanan Londra Antlaşması Md.4[1]. Yine 1. Balkan harbi sonrasında Yunanistan ile imzalanan 14 Kasım 1913 Atina Antlaşması Md. 15’e göre Girit Adası’nın sadece dörtte biri Yunanistan’a verilmiş ve Girit’in etrafında bulunan 14 ada ile adacık ve kayalıklar Türk egemenliğinde kalmıştır. Bu durum 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması Md. 12[2] ile tekrar teyit edilmiştir. Madde 12’ye göre Yunanistan’a Girit Adası’nın sadece dörtte biri verilmiş, Girit Adası’nın etrafındaki 14 ada ile adacık ve kayalıklar Türk egemenliğinde kalmıştır. Lozan Antlaşması’ndan sonraki süreçte Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ, Girit Adası üzerindeki haklarından fiili olarak feragat etmiş ve böylece Girit Adası’nın dörtte üçü aslına rücu ederek Türk toprağı olmuştur. Anılan Antlaşmalar ve BM Deniz Hukuku Sözleşmesi Md.76 ve Md.121’e göre Doğu Akdeniz’de, Türk Kıta Sahanlığının batı sınırı 33° 45’ 00’’ Kuzey enlemi ve 023° 20’ 00’’ Doğu boylamından, doğu sınırı ise 33° 40’ 00’’ Kuzey enlemi ve 032° 16’ 18’’ Doğu boylamından geçmektedir. Bu veriler ışığında Doğu Akdeniz’deki Türk Kıta Sahanlığı takriben olarak 238.814 km2’den oluşmaktadır.

Bu çerçevede aşağıdaki sorularımın Anayasa’nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü’nün 96. Maddeleri uyarınca Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.04.2019

Dr. Aytun ÇIRAY
İzmir Milletvekili

11642

1. Türk Dışışleri Bakanlığınca veya Dışışleri bünyesinde görev yapan Büyükelçi, Daimî Temsilci, Elçi-Müsteşar ve Elçi-Daimî Temsilci Yardımcısı, Birinci Sınıf Başkonsolos ve Başkonsolos, Birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip, ateşe, başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos veya yukarıda zikredilmeyen bir unvana sahip herhangi bir dışışleri temsilcisi tarafından 18 Mart 2019'da BM Genel Sekreteri'ne herhangi bir mektup gönderilmiş midir?
2. Şayet gönderildiyse, Mektubun içeriğinde nelerden bahsedilmektedir?
3. Şayet gönderildiyse, BM Genel Sekreterliğine iletilen bu mektupta 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan antlaşması ilgili hüküm ve hükümlerine aykırı olarak herhangi bir düzenlemede bulunulmuş mudur?
4. Nisan 2019 tarihi itibari ile Türk Kıta Sahanlığı kaç kilometre kareden oluşmaktadır?
5. Son 10 yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti kıta sahanlığına ait olan herhangi bir alanın satışı yapılmış mıdır? Yahut herhangi bir ülke lehine Türk Kıta Sahanlığı daraltılmış mıdır?
6. Nisan 2019 tarihi itibariyle Türk Kıta Sahanlığı içinde Petrol, doğalgaz vb. arayışı içinde bulunan kaç firma vardır? Bu firmaların menşei neresidir?
7. Türk Kıta Sahanlığı içerisinde petrol, doğalgaz vb. gibi herhangi bir doğal zenginlik tespit edilmiş midir? Tespiti yapıldıysa ne gibi kaynaklar bulunmuştur?
8. Türk kıta sahanlığını ihlal eden herhangi bir doğalgaz boru hattı vb. bulunmakta mıdır? İhlal bulunuyorsa ne gibi yaptırımlar uygulanmaktadır?

[1] Majesteleri, Osmanlı İmparatoru ve Majesteleri Müttefik Egemenleri Majestelerine, Almanya İmparatoru Majesteleri, Avusturya İmparatorluğu Majesteleri, Fransa Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Majesteleri, İngiltere ve İrlanda Majesteleri, İngiltere İtalya Kralı Majesteleri ve Bütün Rusların İmparatoru Majesteleri, Girit hariç tüm Ege Adaları ve Athos Yarımadası'nın kaderini belirleme görevini üstlendi.

(Kaynak: <http://www.zum.de/psm/div/tuerkei/mowat120.php> Erişim tarihi: 18.04.2019)

[2] Madde 12 — “İmroz ve Bozca Adaları ile Tavşan Adaları dışında, Doğu Akdeniz Adaları ve özellikle Limni, Semendirek, Midilli, Sakız, Sisam ve Nikarya Adaları üzerinde Yunan egemenliğine ilişkin 17/30 Mayıs 1913 günlü Londra Andlaşmasının beşinci ve 1/14 Kasım 1913 günkü Atina Andlaşmasının on beşinci Maddeleri hükümleri uyarınca 13 Şubat 1914 günkü Londra Konferansında alınıp 13 Şubat 1914 günü Yunan Hükümetine bildirilen karar, işbu Andlaşmanın İtalya'nın egemenliği altına konulan ve on beşinci Maddede yazılı olan Adalara ilişkin hükümleri saklı kalmak koşulu ile doğrulanmıştır. Asya kıyısından üç milden az uzaklıkta bulunan Adalar, işbu Andlaşmada tersine hüküm olmadıkça, Türkiye egemenliği altında kalacaktır.”

(Kaynak: <http://www.ismetinonu.org.tr/lozan-baris-antlasmasi-tam-metni/> Erişim tarihi: 18.04.2019)